

31995D0408R(02)

11.10.1995

EUROOPA ÜHENDUSTE TEATAJA

L 243/17

Nõukogu 23. juuli 1990. aasta direktiivi 90/434/EMÜ (eri liikmesriikide äriühingute ühinemise, jagunemise, varade üleandmise ja osade või aktsiate vahetamise puhul rakendatava ühise maksustamissüsteemi kohta) parandus

(Euroopa Liidu Teataja eriväljaanne 2004, 09. Maksustamine, 01. köide, lk 142)

Nõukogu direktiiv 90/434/EMÜ asendatakse järgmisega:

“NÕUKOGU DIREKTIIV,

23. juuli 1990,

eri liikmesriikide äriühingute ühinemise, jagunemise, varade üleandmise ja osade või aktsiate vahetamise puhul rakendatava ühise maksustamissüsteemi kohta

EUROOPA ÜHENDUSTE NÕUKOGU,

kõnealuse eesmärgi saavutamiseks pole võimalik rakendada praegu liikmesriikides kehtivaid süsteeme ühenduse tasandil, sest nende erinevused kalduvad tekitama moonutusi; rahuldava lahenduse võib anda ainult ühine maksusüsteem;

võttes arvesse asutamislepingut ja eriti selle artiklit 100,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut, ⁽¹⁾

ühine maksusüsteem peaks vältima maksustamist seoses ühinemise, jagunemise, varade üleandmise ja osade või aktsiate vahetamisega, arvestades seejuures üleandva või omandatava äriühingu riigi finants-huve;

võttes arvesse Euroopa Parlamendi arvamust, ⁽²⁾

võttes arvesse majandus- ja sotsiaalkomitee arvamust ⁽³⁾

niisuguste ühinemise, jagunemise või varade üleandmisega seotud tehingute tagajärjel kujundatakse üleandev äriühing tavaliselt ümber vara ülevõtva äriühingu püsivaks tegevuskohaks või seotakse vara viimasena nimetatud äriühingu püsiva tegevuskohaga;

ning arvestades, et:

eri liikmesriikide äriühingute ühinemine, jagunemine, varade üleandmine ja osade või aktsiate vahetamine võib olla vajalik selleks, et luua ühenduse piires analoogilised tingimused siseturu tingimustega, ja selleks et nõnda tagada ühisturu loomine ning selle efektiivne toimimine; niisuguseid tehinguid ei tohiks takistada piirangud, halvemus ega moonutused, mis tulenevad eriti liikmesriikide maksusätetest; seoses niisuguste tehingutega on vaja kehtestada konkurentsi seisukohalt neutraalsed maksustamiseskujud, mis võimaldavad ettevõtjatel kohandada ühisturu nõuetele, suurendada oma tootlikkust ja parandada rahvusvahelist konkurentsivõimet;

püsivale tegevuskohale üleantud varaga seotud kapitali kasvutulu maksustamise edasilükkamine kuni vara tegeliku võõrandamiseni võimaldab vabastada vastava kapitali kasvutulu maksust, tagades siiski selle maksustamise üleandva äriühingu riigi poolt ajal, mil see vara võõrandatakse;

samuti on vaja välja töötada üleandva äriühingu teatud varade, reserve ja kahjumite suhtes kohaldatav maksustamiskord ning lahendada maksustamisprobleemid, mis tekivad, kui ühel äriühingul on osalus teise äriühingu kapitalis;

maksusätted seavad niisugused tehingud ebasoodsamasse olukorda võrreldes ühe ja sellesama liikmesriigi äriühinguid puudutavate tehingutega; niisugune halvemus on vaja kõrvaldada;

ülevõtva või omandava äriühingu aktsiate või osade üleandmine üleandva äriühingu osanikele või aktsionäridele ei põhjustaks nende osanike või aktsionäride maksustamist;

⁽¹⁾ EÜT C 39, 22.3.1969, lk 1.

⁽²⁾ EÜT C 51, 29.4.1970, lk 12.

⁽³⁾ EÜT C 100, 1.8.1969, lk 4.

liikmesriikidel peab olema võimalus jätta käesolev direktiiv kohaldamata, kui äriühingute ühinemise, jagunemise, varade üleandmise või osade või aktsiate vahetamise eesmärgiks on maksustamise vältimine või maksudest kõrvalehoidumine, või kui selle tagajärjel äriühing, olenemata sellest, kas ta osaleb või ei osale tehingus, ei täida enam töövõtjate esindatuse tingimusi äriühingu organites,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

I JAGU

Üldsätted

Artikkel 1

Iga liikmesriik kohaldab käesolevat direktiivi sellise ühinemise, jagunemise, varade üleandmise ja osade või aktsiate vahetamise puhul, milles osalevad kahe või enama liikmesriigi äriühingud.

Artikkel 2

Käesolevas direktiivis tähendab:

- a) "ühinemine" tehingut,
- mille käigus üks või enam äriühingut annavad likvideerimismenetluseta lõpetamisel kogu oma vara ja kohustused üle mõnele teisele olemasolevale äriühingule, kusjuures nende osanikele või aktsionäridele väljastatakse teise ühingu kapitali esindavaid osasid või aktsiaid ja vajaduse korral tehakse rahaline juurdemakse, mille summa ei ületa 10 % nimetatud osade või aktsiate nimiväärtusest või viimase puudumisel nende raamatupidamislikust väärtusest,
 - mille käigus kaks või enam äriühingut annavad likvideerimismenetluseta lõpetamisel kogu oma vara ja kohustused üle äriühingule, mille nad asutavad, kusjuures nende osanikele või aktsionäridele väljastatakse uue äriühingu kapitali esindavaid osasid või aktsiaid ja kui see on kohaldatav, tehakse rahaline juurdemakse, mille summa ei ületa 10 % nende osade või aktsiate nimiväärtusest või viimase puudumisel nende raamatupidamislikust väärtusest,
 - mille käigus äriühing annab likvideerimismenetluseta lõpetamisel kogu oma vara ja kohustused üle äriühingule, millele kuuluvad kõik tema kapitali esindavad osad või aktsiaid;
- b) "jaotumine" tehingut, mille käigus äriühing annab likvideerimismenetluseta lõpetamisel kogu oma vara ja kohustused üle kahele või enamale olemasolevale või uuele äriühingule, kusjuures tema osanikele või aktsionäridele väljastatakse võrdeliselt ülevõtvate äriühingute kapitali esindavaid osasid või aktsiaid ja vajaduse korral tehakse rahaline juurdemakse, mille summa ei ületa 10 % nende osade või aktsiate nimiväärtusest või viimase puudumisel nende raamatupidamislikust väärtusest;

- c) "varade üleandmine" tehingut, mille käigus äriühing annab ilma oma tegevust lõpetamata kas kõik ettevõtted või ühe või mitu ettevõtet üle teisele äriühingule, kusjuures talle antakse üle ülevõtva äriühingu kapitali esindavaid osasid või aktsiaid;
- d) "osade või aktsiate vahetamine" tehingut, mille käigus äriühing omandab teises äriühingus sellise osaluse, mis annab talle selles äriühingus häälteenamuse, väljastades viimasena nimetatud äriühingu osanikele või aktsionäridele omandava äriühingu kapitali esindavaid osasid või aktsiaid ja vajaduse korral teeb ka rahalise juurdemakse, mille summa ei ületa 10 % vahetuseks väljaantavate osade või aktsiate nimiväärtusest või viimase puudumisel nende raamatupidamislikust väärtusest;
- e) "üleandev äriühing" äriühingut, mis annab üle oma vara ja kohustused või kõik ettevõtted või ühe või mitu ettevõtet;
- f) "ülevõttev äriühing" äriühingut, mis võtab üle üleandva äriühingu vara ja kohustused või kõik selle ettevõtted või ühe või mitu ettevõtet;
- g) "omandatav äriühing" äriühingut, milles teine äriühing omandab osaluse osade või aktsiate vahetamise teel;
- h) "omandav äriühing" äriühingut, mis omandab osaluse osade või aktsiate vahetamise teel;
- i) "ettevõte" äriühingu struktuuriüksuse vara ja kohustusi, mis moodustavad tegevuse korraldamise seisukohast iseseisva majandusüksuse, st üksuse, mis on suuteline omal jõul toimima.

Artikkel 3

"Liikmesriigi äriühing" tähendab käesolevas direktiivis äriühingut,

- a) mis tegutseb käesoleva direktiivi lisas loetletud vormis;
- b) mida liikmesriigi maksuõiguse kohaselt loetakse selle riigi residentiks ja mida kolmanda riigiga sõlmitud topeltmaksustamise vältimise lepingu sätete kohaselt ei peeta ühendusevälise riigi residentiks;
- c) mis peale selle kuulub valiku- või vabastamisvõimaluseta maksustamisele ühega järgmistest maksudest:
- impôt des sociétés/vennootschapsbelasting Belgias,
 - selskabsskat Taanis,
 - Körperschaftsteuer Saksamaa Liitvabariigis,
 - φόρο εισοδήματος νομικών προσώπων κερδοσκοπικού χαρακτήρα Kreekas,
 - impuesto sobre sociedades Hispaanias,
 - impôt sur les sociétés Prantsusmaal,
 - corporation tax Iirimaaal,
 - imposta sul reddito delle persone giuridiche Itaalias,

- impôt sur le revenu des collectivités Luksemburgis,
- vennootschapsbelasting Hollandis,
- imposto sobre o rendimento das pessoas colectivas Portugalis,
- corporation tax Ühendkuningriigis,

või muu maksuga, millega võidakse asendada mis tahes eespool nimetatud maks.

II JAGU

Ühinemise, jagunemise ja osade või aktsiate vahetamise reeglid

Artikkel 4

1. Ühinemine ja jagunemine ei põhjusta üleantud vara ja kohustuste tegeliku väärtuse ja maksustatava väärtuse vahe alusel arvatatud kapitali kasvutulu maksustamist.

Seejuures tähendab:

- “maksustatav väärtus” väärtust, mille alusel oleks arvatud üleandva äriühingu poolt saadav kasu või kahju tema tulu, kasumi või kapitali kasvutulu maksustamisel, kui vara või kohustused oleksid müüdnud ühinemise või jagunemise ajal, kuid sellest sõltumatult,
- “üleantud vara ja kohustused” üleandva äriühingu vara ja kohustusi, mis ühinemise või jagunemise tagajärjel seotakse ülevõtva äriühingu püsiva tegevuskohaga, mis asub üleandva äriühingu liikmesriigis, ja mis osalevad maksustamisel arvesse võetava kasumi või kahjumi tekkimises.

2. Liikmesriigid kohaldavad lõiget 1 tingimusel, et ülevõttev äriühing arvestab seoses üleantud vara ja kohustustega uut amortisatsiooni ning kasu ja kahju samade reeglite järgi, mida oleks kohaldatud üleandva äriühingu või äriühingute suhtes juhul, kui ühinemist või jagunemist poleks toimunud.

3. Kui üleandva äriühingu liikmesriigi õigusaktide kohaselt on ülevõtval äriühingul õigus arvestada seoses üleantavate vara ja kohustustega uut amortisatsiooni, kasu või kahju lõikes 2 sätestatust erineval alusel, ei kohaldata lõiget 1 varale ja kohustustele, mille suhtes seda võimalust kasutatakse.

Artikkel 5

Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed tagamaks, et ülevõtva äriühingu püsivad tegevuskohad, mis asuvad üleandva äriühingu liikmesriigis, võiksid üle kanda üleandva äriühingu poolt nõuetekohaselt

moodustatud, osaliselt või täielikult maksuvabad varud ja reservid, mis ei pärine välismaal asuvatest püsivatest tegevuskohtadest, säilitades sama maksuvabastuse, kusjuures ülevõttev äriühing võtab endale ka üleandva äriühingu õigused ja kohustused.

Artikkel 6

Kui artiklis 1 loetletud tehingute puhul, mis toimuvad üleandva äriühingu liikmesriigi äriühingute vahel, kohaldab see liikmesriik reegleid, mis lubavad ülevõtval äriühingul võtta üle üleandva äriühingu seda kahjumit, mida pole maksustamisel veel arvesse võetud, kohaldab nimeetatud liikmesriik neid reegleid oma territooriumil asuvate ülevõtva äriühingu püsivate tegevuskohtade poolt ülevõetava kahjumi suhtes.

Artikkel 7

1. Kui ülevõtval äriühingul on osalus üleandva äriühingu kapitalis, ei kuulu ülevõtva äriühingu poolt selle osaluse kehtetuks tunnistamise korral saadav kasu maksustamisele.

2. Liikmesriigid võivad lõike 1 kohaldamisest kõrvale kalduda juhul, kui ülevõtva äriühingu osalus üleandvas äriühingus ei ületa 25 %.

Artikkel 8

1. Seoses ühinemise, jagunemise või osade või aktsiate vahetamisega ei põhjusta ülevõtva või omandava äriühingu kapitali esindavate osade või aktsiate üleandmine üleandva või omandatava äriühingu osanikule või aktsionärile vahetuseks osade või aktsiate eest, mis esindavad viimastena nimetatud äriühingu kapitali, iseenesest põhjustada nimetatud osaniku või aktsionäri tulu, kasumi või kapitali kasvutulu maksustamist.

2. Liikmesriigid kohaldavad lõiget 1 tingimusel, et osanik või aktsionär ei omista saadud osadele või aktsiatele kõrgemat maksustatavat väärtust, kui oli vahetatud osadel või aktsiatel vahetult enne ühinemist, jagunemist või osade või aktsiate vahetamist.

Lõike 1 kohaldamine ei takista liikmesriike maksustamast saadud osade või aktsiate hilisemast üleandmisest pärinevat kasu samal viisil nagu enne omandamist olemas olnud osade või aktsiate üleandmisest pärinevat kasu.

“Maksustatav väärtus” tähendab käesolevas lõikes summat, mille alusel arvutatakse äriühingu osaniku või aktsionäri kasu või kahju tema tulu, kasumi või kapitali kasvutulu maksustamiseks.

3. Kui selle liikmesriigi õigusaktide kohaselt, mille resident äriühingu osanik või aktsionär on, võib ta valida lõikes 2 sätestatust erineva maksustamisviisi, ei kohaldata lõiget 1 osadele või aktsiatele, mille suhtes seda võimalust kasutatakse.

4. Lõiked 1, 2 ja 3 ei takista liikmesriiki võtmast osaniku või aktsionäri maksustamisel arvesse rahalisi juurdemakseid, mida võidakse teha ühinemisel, jagunemisel või osade või aktsiate vahetamisel.

III JAGU

Varade üleandmise reeglid

Artikkel 9

Varade üleandmise kohta kehtivad artiklid 4, 5 ja 6.

IV JAGU

Püsiva tegevuskoha üleandmise erijuhtum

Artikkel 10

1. Kui ühinemisel, jagunemisel või varade üleandmisel üleantud vara hulka kuulub üleandva äriühingu püsiv tegevuskoht, mis asub teises liikmesriigis kui üleandev äriühing, siis loobub viimasena nimetatud riik õigusest maksustada seda püsivat tegevuskohta. Üleandva äriühingu riik võib selle äriühingu maksustatava kasumi hulka tagasi arvata sellise püsiva tegevuskoha kahjumi, mida võidi varem kasutada selles riigis äriühingu maksustatava kasumi vähendamiseks ja mida pole arvesse võetud. Riik, kus asub püsiv tegevuskoht, ja ülevõtva äriühingu riik kohaldavad käesoleva direktiivi sätteid sellise varade üleandmise puhul nii, nagu esimesena nimetatud riik oleks üleandva äriühingu riik.

2. Kaldudes kõrvale lõikest 1, on üleandva äriühingu liikmesriigil, kui ta kohaldab ülemaailmselt teenitud kasumi maksustamise süsteemi, õigus maksustada püsiva tegevuskoha kasumit või kapitali kasvutulu, mis on tekkinud seoses ühinemise, jagunemise või varade üleandmisega, tingimusel et nimetatud riik annab vabastuse sellest maksust, mis oleks käesoleva direktiiviga kuulunud tasumisele sellelt kasumilt või kapitali kasvutulult püsiva tegevuskoha liikmesriigis, samal viisil ja samas ulatuses, nagu seda oleks tehtud juhul, kui see maks oleks tegelikult määratud ja makstud

V JAGU

Lõppsätted

Artikkel 11

1. Liikmesriik võib täielikult või osaliselt keelduda II, III ja IV jaos sätestatud soodustuste kohaldamisest või need täielikult või osaliselt kehtetuks tunnistada, kui ilmneb, et ühinemise, jagunemise, varade üleandmise või osade või aktsiate vahetamise:

- a) peamiseks eesmärgiks või üheks peamiseks eesmärgiks on maksudest kõrvalehoidumine või maksustamise vältimine; asjaolu, et artiklis 1 nimetatud tehing ei põhine paikapidavatel majanduslikel põhjendustel, nagu näiteks tehingus osalevate äriühingute tegevuse ümberkorraldamine või ratsionaliseerimine, võib anda põhjust arvata, et tehingu peamiseks või üheks peamiseks eesmärgiks on maksudest kõrvalehoidumine või maksustamise vältimine;
- b) tagajärjeks on see, et tehingus osalenud või mitte osalenud äriühing ei täida enam töövõtjate esindatuse tingimusi selle äriühingu organites vastavalt korrale, mis oli jõus enne nimetatud tehingut.

2. Lõike 1 punkti b kohaldatakse vaid niikaua ja niivõrd, kuni käesoleva direktiiviga reguleeritavate äriühingute suhtes ei kohaldata muid ühenduse õiguse sätteid, mis sisaldavad samaväärseid reegleid töövõtjate esindatuse kohta äriühingu organites.

Artikkel 12

1. Liikmesriigid võtavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid vastu hiljemalt 1. jaanuaril 1992. Nad informeerivad sellest viivitamata komisjoni.

2. Kaldudes kõrvale artiklist 1, võib Portugali Vabariik lükata varade üleandmist ja osade või aktsiate vahetamist reguleerivate sätete kohaldamise edasi 1. jaanuarini 1993.

3. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas vastuvõetavate peamiste siseriiklike õigusnormide teksti.

Artikkel 13

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel, 23. juuli 1990

Nõukogu nimel

eesistuja

G. CARLI

LISA

Äriühingute nimekiri, millele on viidatud artikli 3 punktis a

- a) Belgia õiguse alusel tegutsevad äriühingud, mida nimetatakse "société anonyme"/"naamloze vennootschap", "société en commandite par actions"/"commanditaire vennootschap op aandelen", "société privée a responsabilité limitée"/"besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid", ja eraõiguse alusel tegutsevad riigi osalusega äriühingud;
- b) Taani õiguse alusel tegutsevad äriühingud, mida nimetatakse "aktieselskab", "anpartsselskab";
- c) Saksa õiguse alusel tegutsevad äriühingud, mida nimetatakse "Aktiengesellschaft", "Kommanditgesellschaft auf Aktien", "Gesellschaft mit beschränkter Haftung", "bergrechtliche Gewerkschaft";
- d) Kreeka õiguse alusel tegutsevad äriühingud, mida nimetatakse "ανώνυμη εταιρεία"
- e) Hispaania õiguse alusel tegutsevad äriühingud, mida nimetatakse "sociedad anonima", "sociedad comanditaria por acciones", "sociedad de responsabilidad limitada", ja eraõiguse alusel tegutsevad riigi osalusega äriühingud;
- f) Prantsuse õiguse alusel tegutsevad äriühingud, mida nimetatakse "société anonyme", "société en commandite par actions", "société a responsabilité limitée", ning avalik-õiguslikud tööstus- ja kaubandusettevõtted ja -ühingud;
- g) Iiri õiguse alusel tegutsevad äriühingud, mida nimetatakse "public companies limited by shares or by guarantee", "private companies limited by shares or by guarantee", tööstusseltse ja vastastikuse abistamise seltse ning elamuühistuid reguleerivate seaduste alusel registreeritud ühingud;
- h) Itaalia õiguse alusel tegutsevad äriühingud, mida nimetatakse "società per azioni", "società in accomandita per azioni", "società a responsabilità limitata", ning tööstusega ja kaubandusega tegelevad avalik-õiguslikud ja eraõiguslikud üksused;
- i) Luksemburgi õiguse alusel tegutsevad äriühingud, mida nimetatakse "société anonyme", "société en commandite par actions", "société a responsabilité limitée";
- j) Hollandi õiguse alusel tegutsevad äriühingud, mida nimetatakse "naamloze vennootschap", "besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid";
- k) Portugali õiguse kohaselt asutatud äriühingud või äriõiguslikus vormis tegutsevad tsiviilõiguslikud ühingud ja muud kaubanduse või tööstusega tegelevad juriidilised isikud;
- l) Ühendkuningriigi õiguse alusel asutatud äriühingud."